

A földrajzi árujelzők fogalma és előnyei

Minikonferencia, Budapest, Magyarország
2024. április 16.

Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatósága

Mi a földrajzi árujelző?

© Európai Unió, 2024

Nagykunsági szilvapálinka (OFJ)

A földrajzi árujelző olyan megjelölés, amelyet olyan termékeken használnak, amelyek sajátos földrajzi származásúak, és az eredetnek tulajdonítható minőséggel vagy hírnévvel rendelkeznek. A földrajzi árujelzőként való működéshez a megjelölésnek egy adott helyről származóként kell azonosítania a terméket.

Jogszabályi háttér

- Mezőgazdasági termékek és élelmiszerek – Oltalom alatt álló eredetmegjelölés (OEM), Oltalom alatt álló földrajzi jelzés (OFJ) (! ízesített borok OFJ)

1151/2012/EU [rendelet](#)

- Borok – OEM, OFJ
1308/2013/EU [rendelet](#)

- Szeszes italok – földrajzi jelzés
Az (EU) 2019/787 [rendelet](#)

Új jogszabály

- **Általános célkitűzések**

- A szellemi tulajdonjogok hatékony védelmének biztosítása
- A földrajzi árujelzők számának növelése az EU-ban
- A jogi keret harmonizálása és egyszerűsítése; gyorsabb eljárás

- **Naptár**

- 2023. október 24. politikai megállapodás a háromoldalú egyeztetést követően
- 2024. február 27. Szavazás az Európai Parlamentben
- Hatálybalépés/alkalmazás: 2024. április

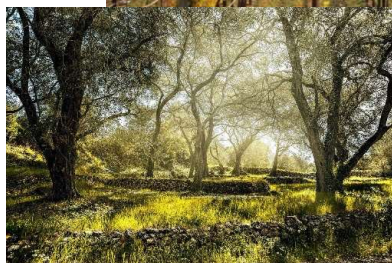
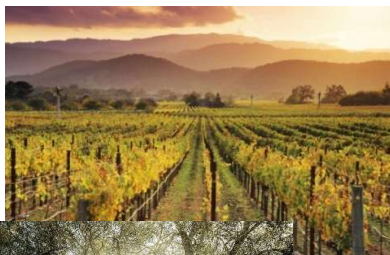
Mikor látható el egy termék földrajzi árujelzővel?

1. Meghatározott földrajzi terület

+ 2. Egyedi termék

+ 3. Kapcsolat az 1. és a 2. között

= OEM
OFJ
FJ

Szatmári Szilvapálinka (FJ)

Szabolcsi alma (OFJ)

Tokaj (OEM)

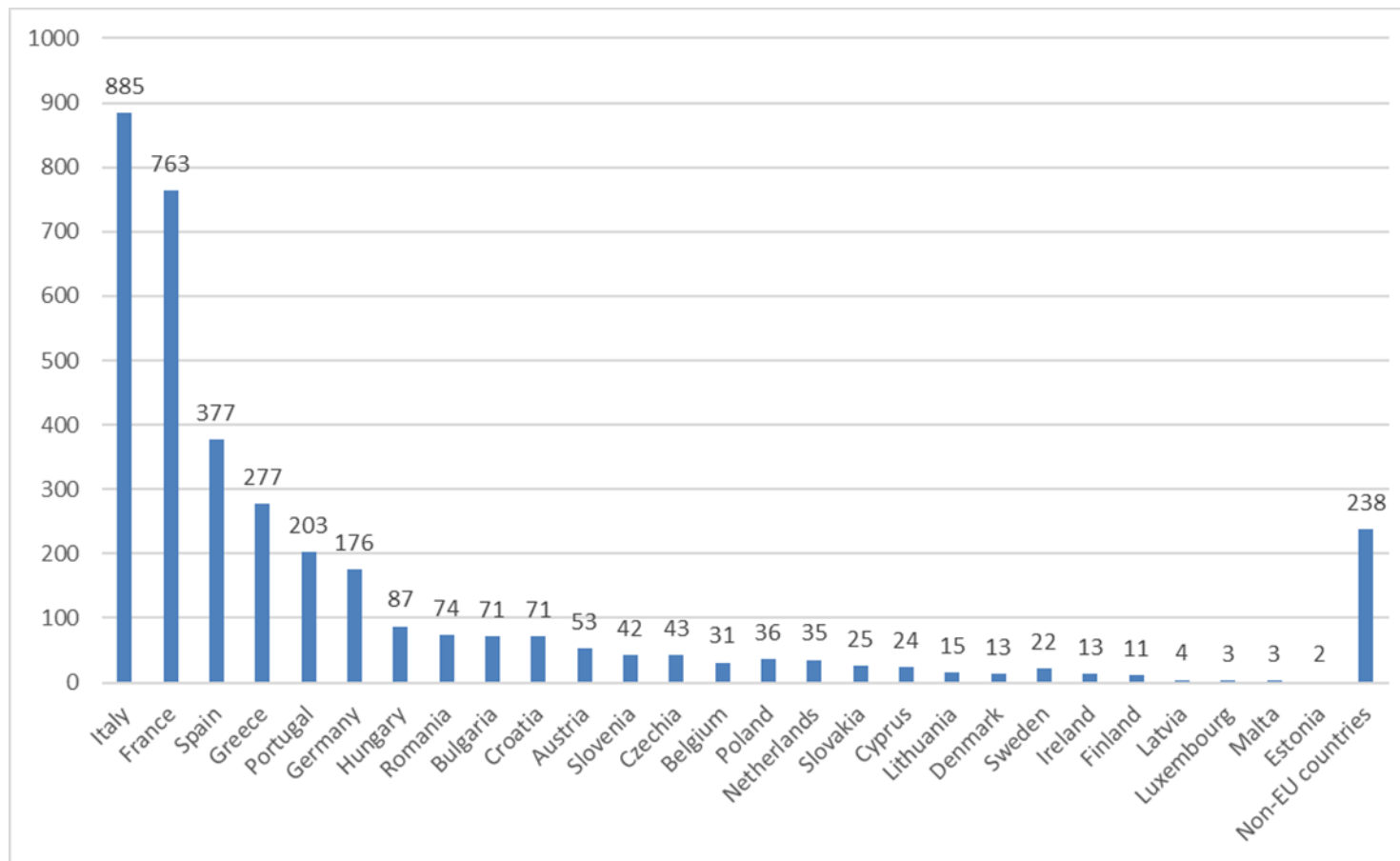
Nyilvántartásba vett és védett

Közel 3600 név szerepel az uniós nyilvántartásban (2024. április 2.)

- Élelmiszeripari termékek: 1690
- Borok: 1644
- Szeszes italok: 263

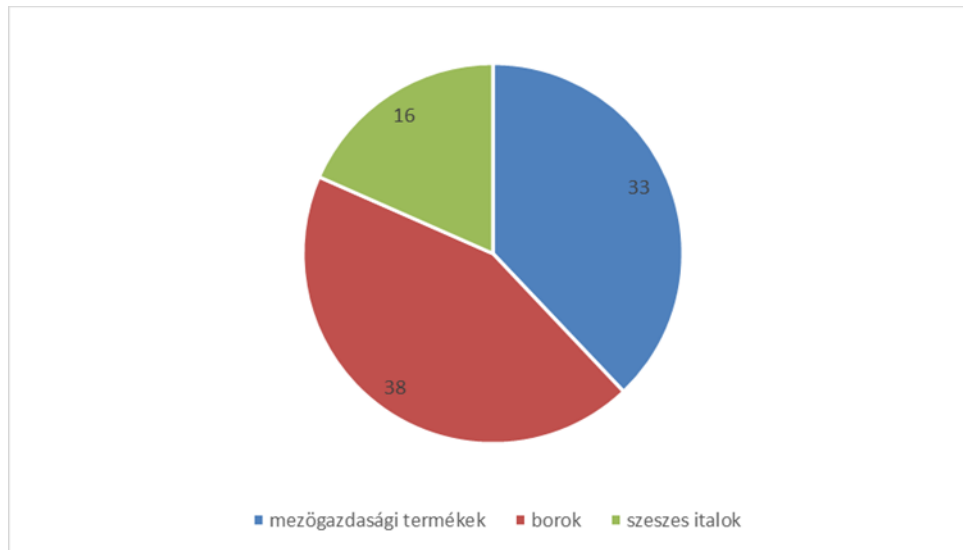
Az EU-ban regisztrált földrajzi árujelzők

Összesen: 3597. A teljes számba a több országra vonatkozó földrajzi árujelzőket csak egyszer veszik figyelembe (2024. április 2.).

Magyar földrajzi árujelzők

- 87 bejegyzett név

Budaörsi őszibarack OFJ

Szegedi tükörponty OFJ

© Európai Unió, 2024

- 8 új bor bejegyzési kérelem értékelése folyamatban

© Európai Unió, 2024

Szatmári Szilvapálinka (FJ)

Védelem

- Értékes szellemi tulajdonjog (kollektív jog)
- Az elnevezés (név), nem a termék oltalma
- Bármilyen visszaélés, utánczás vagy félrevezető utalás elleni védelem, mint például: „stílusú”, „típusú”, „módszer”; és minden egyéb olyan gyakorlattal szemben, amely megtevesztheti a fogyasztót a termék valódi származásával kapcsolatban
- A földrajzi árujelzőket tartalmazó vagy azokkal azonos védjegyek létrehozása ellen
- Az oltalom időben korlátlan (de a törlés lehetősége, ha a termékleírásnak való megfelelés már nem biztosított)
- Használati jog: a termékleírást tiszteletben tartó, a földrajzi területen belüli valamennyi termelőre vonatkozik.

Nem tévesztendő össze

A származás feltüntetése

- a területen végzett előállítási lépéshez kapcsolódó földrajzi megjelölés a címkén (pl. Szegeden előállított; Kelemérben nevelt)
- a termékleírásban nem kötelező
- nincs ellenőrzési kötelezettség

Földrajzi árujelzők

- a termékleírást betartó valamennyi termelő használhatja
- a jogosultsághoz való hozzáférés nyitott (a tagság nem kötelező)
- határozatlan időre szóló védelem
- díjmentes
- garanciák
- hivatalból végzett ellenőrzések

Védjegyek

- pontosan meghatározott jogosultak
- nem mindenki szerezhethet jogot (egyéni és kollektív jogokat egyaránt)
- nem kapcsolódik területhez
- nincs garancia a termékek jellemzőire/ minőségére
- átmeneti védelem
- díjköteles
- magánvédelem
- kiegészítheti a földrajzi árujelzőket
- a jogosultaknak jogsértés esetén proaktív lépéseket kell tenniük.

Újfehértói meggy OFJ

© Európai Unió, 2024

Előnyök a fogyasztók számára

- A földrajzi árujelzők uniós rendszere garanciákat nyújt a következőkre vonatkozóan:
 - ✓ A termék eredete
 - ✓ A termék minősége (termékleírás/specifikáció)
 - ✓ A termék eredetisége (a terméknevek védelme az utánzástól)
- Megerősíti a fogyasztók tájékoztatását e termékek egyedi jellegéről
- Ezt a termelési helyen és a piaci hatósági ellenőrzések biztosítják
- Megakadályozza a termékek szabványosítását, és szélesebb választékot kínál a fogyasztóknak

Szabolcsi alma OFJ

© Európai Unió, 2024

Előnyök a termelők számára

- A termékleírásnak megfelelő termékek számára fenntartva
- A termelést a földrajzi területen tartják, globális szinten védve a helyi értéket
- A termelők kollektív szellemi tulajdonjoga
- Az uniós szintű védelem érdekében a tagállami hatóságok közigazgatási védelmet nyújtanak
- A piaci differenciálás gyakran jobb árat tesz lehetővé
- A termelői csoportok szerveződése erősebb pozíciót biztosíthat az agrár-élelmiszeripari ellátási láncban, és javíthatja a hozzáadott érték elosztását

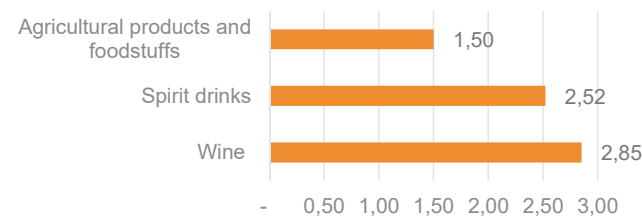
Magasabb érték

Az oltalom alatt álló földrajzi árujelzőkkel ellátott termék ára egy hasonló, standard termék árának **2,11** –szerese (2017)

A mutató nem tükrözi a hozzáadott értéket valamint a földrajzi árujelzők kategóriájának jövedelmezősége, mivel nem veszi figyelembe a földrajzi árujelzőkre vonatkozó előírásoknak való megfelelés többletköltségeit.

Az érték indexe az EU-28-ban kategóriánként (2017)

Nürnberger Lebkuchen (OFJ)

Előnyök a közösség részére

- A földrajzi árujelzők a **kulturális örökség** részét képezik, és olyan tradicionális tudást/módszereket értékelnek, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az árujelzők megőrizték jellemzőiket és minőségüket, és széles körben ismertté és értékessé tegyék azt.
- Az előnyök igazságosabb elosztása az értéklánc mentén
- A földrajzi árujelzők hatékony eszközök a vidékfejlesztéshez és a regionális identitás megerősítéséhez
 - munkahelyteremtés a termelés helye szerinti régióban;
 - A földrajzi információs rendszer tovább gyűrűző hatást fejt ki a kapcsolódó gazdasági tevékenységekre

Lentille verte du Puy (OEM)

Marketingeszköz

- A földrajzi árujelzők megkülönböztető jelölések: termék-különböztetőként **működnek** a piacon.
- A logók fontos szerepet játszanak a forgalmazásban és a termék megkülönböztetésében.
- A fogyasztók készek többet fizetni az ilyen termékekért – megkülönböztetett piac a származási helyhez kapcsolódó termékeknek

Köszönjük a figyelmet!

AGRI-GEOGRAPHICAL-INDICATIONS@ec.europa.eu

© Európai Unió 2020

Eltérő rendelkezés hiányában e prezentáció további felhasználása a [CC BY 4.0](#) licenc szerint engedélyezett. A nem az EU tulajdonát képező anyagok felhasználása vagy sokszorosítása tekintetében közvetlenül a szerzői jog tulajdonosához kell engedélyért fordulni.

Tárgylemez: érintett elem, forrás: pl. Fotolia.com; Tárgylemez: érintett elem, forrás: pl. iStock.com

